

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7881
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/8/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Παρασκευή, 28 Αυγούστου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

Πολιτισμού, κ. Λίνα Μενδώνη,

Τουρισμού, κ. Όλγα Κεφαλογιάννη,

Περιβάλλοντος & Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου,

Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο.

Θέμα: «Από τον Ησίοδο στην εγκατάλειψη η Κοιλάδα των Μουσών. Γιατί η Κυβέρνηση αγνοεί επιδεικτικά τον τόπο παγκόσμιας πολιτιστικής αξίας που παραμένει χωρίς προστασία, ανάδειξη και ουσιαστική πρόσβαση;»

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί,

Η Κοιλάδα των Μουσών, στην περιοχή της αρχαίας Άσκρης Βοιωτίας, αποτελεί έναν τόπο με ιδιαίτερη ιστορική, αρχαιολογική και πνευματική σημασία για τον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό. Πρόκειται για τον τόπο που συνδέεται άρρηκτα με τον Ησίοδο, έναν από τους σημαντικότερους ποιητές της αρχαίας Ελλάδας, και με τη λατρεία των Μουσών, οι οποίες αποτέλεσαν διαχρονικά σύμβολο της ποίησης, της γνώσης, της τέχνης και της πνευματικής δημιουργίας.

Στην ευρύτερη περιοχή αναπτύχθηκε το Ιερό των Μουσών, ενώ σώζονται σημαντικά κατάλοιπα της αρχαίας δραστηριότητας, μεταξύ των οποίων και το αρχαίο θέατρο της Άσκρης.

Η Κοιλάδα δεν αποτελεί, επομένως, έναν μεμονωμένο αρχαιολογικό χώρο, αλλά ένα **ενιαίο πολιτιστικό τοπίο**, στο οποίο συνυπάρχουν η αρχαία ιστορία, η μυθολογία, η λογοτεχνία και η φυσική κληρονομιά της Βοιωτίας.

Η ιδιαίτερη αυτή ταυτότητα δημιουργεί μια σημαντική αναπτυξιακή και πολιτιστική δυνατότητα για την περιοχή. Η Κοιλάδα των Μουσών θα μπορούσε να αποτελέσει οργανικό τμήμα ενός ευρύτερου δικτύου πολιτιστικών διαδρομών που θα συνδέει την αρχαία Άσκη και τον Ησίοδο με τους σημαντικούς αρχαιολογικούς και ιστορικούς τόπους της Βοιωτίας, προσελκύοντας επισκέπτες, μαθητές, φοιτητές, ερευνητές και επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Παρά τη μοναδική αυτή πολιτιστική παρακαταθήκη, όμως, η Κοιλάδα των Μουσών δεν έχει μέχρι σήμερα αποκτήσει την αντίστοιχη θέση στον εθνικό πολιτιστικό σχεδιασμό. Η ανάδειξη, η προστασία, η επισκεψιμότητα και η συστηματική προβολή της παραμένουν αποσπασματικές, χωρίς να διαφαίνεται ένα συνεκτικό και μακροπρόθεσμο σχέδιο που να αντιμετωπίζει την περιοχή ως ενιαίο πολιτιστικό και αρχαιολογικό προορισμό.

Το ζήτημα αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία εάν ληφθεί υπόψη ότι η διεθνής αναγνωρισιμότητα ενός πολιτιστικού τόπου δεν εξαρτάται μόνο από την ύπαρξη σημαντικών αρχαιοτήτων, αλλά και από την προστασία τους, την επιστημονική τεκμηρίωση, την οργανωμένη διαχείριση, την προσβασιμότητα, την ενημέρωση του κοινού και τη δυνατότητα βιώσιμης επίσκεψης.

Στην περίπτωση της Κοιλιάδας των Μουσών, οι βασικές αυτές προϋποθέσεις εξακολουθούν να παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις. Η περιορισμένη προβολή, η απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου ανάδειξης, οι ανεπαρκείς υποδομές υποδοχής και ενημέρωσης επισκεπτών και τα προβλήματα πρόσβασης συνθέτουν μια εικόνα που δεν ανταποκρίνεται στη σημασία του χώρου.

Η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να αποδίδεται αποκλειστικά σε ζητήματα αρμοδιότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η Κοιλιάδα των Μουσών αποτελεί τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας και, ως εκ τούτου, απαιτεί **συντονισμένη παρέμβαση της Πολιτείας**, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, τον Δήμο Αλιάρτου-Θεσπιδίων, την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων και τους τοπικούς πολιτιστικούς φορείς.

Ιδιαίτερα κρίσιμο είναι να υπάρξει ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός που θα συνδυάζει την αρχαιολογική προστασία, ιδιαίτερα από την αλόγιστη και αδηφάγα πολιτική ανεξέλεγκτης εγκατάστασης ΑΠΕ, (που έχουν καταλάβει κάθε «μέτρο» του Ελικώνα και η Πολιτεία προσποιείται ότι δεν βλέπει), αλλά και με την ανάδειξη του πολιτιστικού τοπίου, τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών επισκεψιμότητας, την εκπαιδευτική αξιοποίηση, την ψηφιακή προβολή, τη σύνδεση με τοπικές και περιφερειακές πολιτιστικές διαδρομές και την ενίσχυση της διεθνούς προβολής της περιοχής.

Η Κοιλιάδα των Μουσών δεν μπορεί να παραμένει ένας σημαντικός τόπος της αρχαίας γραμματείας και της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι γνωστός κυρίως από τις ιστορικές αναφορές, αλλά δυσκολεύεται να αποφύγει την αδιαφορία της Πολιτείας, να γίνει επισκέψιμος και ζωντανός πολιτιστικός προορισμός.

Επειδή η Πολιτεία οφείλει να προβαίνει στις ενδεδειγμένες ενέργειες για την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος με την ανάλογη προστασία από την δήθεν «ανάπτυξη».

Επειδή η πολιτεία οφείλει να απαντήσει εάν ενδιαφέρεται και διαθέτει σχέδιο για να μετατρέψει αυτό το ανεκτίμητο πολιτιστικό κεφάλαιο σε έναν σύγχρονο, προστατευμένο, επισκέψιμο και διεθνώς προβεβλημένο αρχαιολογικό και πολιτιστικό προορισμό.

Ερωτώνται οι κκ Υπουργοί

- 1.- Πως σχεδιάζεται από την Κυβέρνηση και τους συνεργωμένους Υπουργούς, να αποκτήσει τη θέση που δικαιούται στον πολιτιστικό χάρτη της Ελλάδας και να πάψει η Κοιλιάδα των Μουσών να είναι ένας εγκαταλελειμμένος αρχαιολογικός τόπος;
- 2.- Υφίσταται και ποιο είναι το συγκεκριμένο σχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού για την ανάδειξη της σύνδεσης της περιοχής με τον Ησίοδο και την αρχαία Άσκη;
- 3.- Ποιοι οι λόγοι που δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα ενιαίος φορέας ή συντονισμένο σχέδιο διαχείρισης και προβολής της Κοιλιάδας;

4.- Υπάρχει και ποιος είναι ο προγραμματισμός έργων για την επόμενη περίοδο και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα;

5.- Έχει εξεταστεί η ένταξη έργων ανάδειξης της Κοιλάδας σε χρηματοδοτικά εργαλεία του Υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας ή ευρωπαϊκά προγράμματα;

6.- Υπάρχει σχεδιασμός για το πώς θα συνδεθεί η Κοιλάδα των Μουσών με το συνολικό πολιτιστικό και τουριστικό προϊόν της Βοιωτίας;

7.- Ποια μέτρα λαμβάνονται για την προσέλκυση σχολείων, πανεπιστημίων, ερευνητών και διεθνών επισκεπτών;

8.- Ποιος έχει τελικά την ευθύνη για την άμεση αξιοποίηση του ιστορικού χώρου και ποιό συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αναλαμβάνει η Κυβέρνηση;

**Ο Ερωτών Βουλευτής,
Γιώργος Β. Μουλκιώτης**